

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 65

Rozeslána dne 21. července 2000

Cena Kč 45,80

O B S A H:

215. Zákon, kterým se mění zákon č. 436/1991 Sb., o některých opatřeních v soudnictví, o volbách přisedících, jejich zproštění a odvolání z funkce a o státní správě soudů České republiky, ve znění pozdějších předpisů
216. Zákon, kterým se mění zákon č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících právních předpisů
217. Zákon, kterým se mění zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze
218. Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
219. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
220. Zákon o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

218

ZÁKON

ze dne 27. června 2000

o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ROZPOČTOVÁ PRAVIDLA

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje

- tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu (dále jen „střednědobý výhled“), státního rozpočtu a státního závěrečného účtu,
- příjmy a výdaje státního rozpočtu,
- státní finanční aktiva a pasiva,
- finanční hospodaření organizačních složek státu¹⁾ a příspěvkových organizací zřízených organizačními složkami státu (dále jen „příspěvková organizace“),
- finanční kontrolu,
- podmínky zřizování státních fondů,
- způsob řízení likvidity státní pokladny a likvidity státního dluhu,
- hospodaření s prostředky soustředěnými v Národním fondu.

§ 2

Základní ustanovení

(1) Vláda může financovat činnosti, kterými zajišťuje funkce státu, pouze prostřednictvím státního rozpočtu a Národního fondu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.²⁾

(2) Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.

(3) Na peněžní prostředky státního rozpočtu není právní nárok, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(4) V rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů a při pohybech na účtech státních finančních aktiv a financujících položek podle § 3 písm. i) se uplatňuje jednotné třídění příjmů a výdajů (dále jen „rozpočtová skladba“), které stanoví Ministerstvo financí (dále jen „ministerstvo“) vyhláškou.

§ 3

Pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- dotací peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel,
- návratnou finanční výpomocí prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu,
- jinými peněžními prostředky státu peněžní prostředky státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, státních fondů a fondů organizačních složek státu,
- finančním vypořádáním dotace nebo návratné finanční výpomoci, přehled o čerpání a použití prostředků a vrácení nepoužitých prostředků,
- neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, fondů organizačních složek státu, prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo Národního fondu, jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, smlouvou, případně rozhodnutím nebo dohodou o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,
- zadržením peněžních prostředků státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu porušení povinnosti vrácení prostředků po-

¹⁾ § 3 a 7 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

²⁾ Například zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, ve znění pozdějších předpisů.

skytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu ve stanoveném termínu,

- g) správci kapitol státního rozpočtu (dále jen „správci kapitol“) ústřední orgány státní správy a další organizační složky státu, stanoví-li zvláštní zákon, že tyto organizační složky státu mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy pro rozpočtové účely,
- h) peněžními prostředky státní pokladny souhrn peněžních prostředků státního rozpočtu, jiných peněžních prostředků státu a peněžních prostředků na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy územních samosprávných celků³⁾ uložených na účtech vedených v bankách a pobočkách zahraničních bank⁴⁾ (dále jen „banka“) nebo uložených na účtech vedených v České národní bance,
- i) financujícími položkami peněžní operace spojené s řízením peněžní likvidity státního rozpočtu, zejména výnosy z prodeje státních dluhopisů, úvěry přijaté k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, krátkodobé i dlouhodobé přijaté úvěry, umořování jistiny státního dluhu, a za účelem řízení likvidity nákup cenných papírů nebo termínované vklady.

HLAVA II

STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED, STÁTNÍ ROZPOČET A ROZPOČTOVÉ PROVIZORIUM

§ 4

Střednědobý výhled

(1) Střednědobý výhled obsahuje očekávané příjmy státního rozpočtu a odhadované výdaje státního rozpočtu v jednotlivých letech, na které je rozpočtový výhled sestavován, a to nejméně v tomto rozsahu:

- celkové příjmy,
- celkové výdaje,
- výdaje na vybrané programy reprodukce majetku, u nichž větší účastí státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda,
- přehled úvěrů, na něž jsou poskytnuty státní záruky.

(2) Součástí střednědobého výhledu je analýza všech splatných závazků státu.

(3) Pokud střednědobý výhled očekává schodek

státního rozpočtu, obsahuje i předpokládaný způsob jeho financování.

(4) Střednědobý výhled se sestavuje na období 2 let následujících po roce, na který je předkládán státní rozpočet; jeho součástí jsou ukazatele podle odstavce 1 za rok, na který se předkládá státní rozpočet. U programů reprodukce majetku uvedených v odstavci 1 písm. c) odpovídá období střednědobého výhledu době jejich financování. V případech úvěrů, na které byla poskytnuta státní záruka, odpovídá období střednědobého výhledu stanovené době jejich splácení.

(5) Střednědobý výhled vypracovává ministerstvo v součinnosti se správci kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy a předkládá jej vládě společně s návrhem státního rozpočtu. Termín pro předání podkladů pro vypracování střednědobého výhledu, jejich rozsah a strukturu stanoví ministerstvo vyhláškou.

(6) Vláda projedná návrh střednědobého výhledu současně s návrhem státního rozpočtu. Schválený střednědobý výhled předkládá vláda samostatně na vědomí Poslanecké sněmovně současně s návrhem zákona o státním rozpočtu.

§ 5

Státní rozpočet

(1) Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. K tomuto účelu státní rozpočet soustřeďuje rozpočtové příjmy vymezené tímto nebo zvláštním zákonem.

(2) Státní rozpočet obsahuje očekávané příjmy, jakož i odhadované výdaje státního rozpočtu v rozpočtovém roce a financující položky.

(3) Státní rozpočet jako souhrn finančních dokumentů zahrnuje zákon o státním rozpočtu, rozpis ukazatelů státního rozpočtu, podrobné rozpočty organizačních složek státu a změny těchto dokumentů.

(4) Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly státního rozpočtu (dále jen „kapitola“).

(5) Státní rozpočet vychází ze střednědobého výhledu.

(6) Státní rozpočet obsahuje i dotační vztahy k rozpočtům územních samosprávných celků a státních fondů.

(7) Závazné ukazatele státního rozpočtu stanoví zákon o státním rozpočtu na příslušný rok.

³⁾ Čl. 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

⁴⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6

Příjmy státního rozpočtu

(1) Příjmy státního rozpočtu tvoří, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,

- a) výnosy daní včetně příslušenství,⁵⁾
- b) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně penále,
- c) výnosy cel včetně sankcí a úhrad exekučních nákladů v celním řízení,
- d) příjmy z činnosti organizačních složek státu a odvody příspěvkových organizací,
- e) odvod zbývajícího zisku České národní banky,⁶⁾
- f) sankce za porušení rozpočtové kázně,
- g) správní a soudní poplatky,
- h) úhrady spojené s realizací státních záruk,
- i) příjmy z prodeje a pronájmu majetku České republiky, se kterým hospodaří organizační složky státu, a příjmy z prodeje a pronájmu nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří příspěvkové organizace; to neplatí pro příjmy z prodeje nemovitého majetku České republiky nabytého darem a děděním,
- j) splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých ze státního rozpočtu,
- k) peněžní dary poskytnuté organizačním složkám státu použité v běžném rozpočtovém roce,
- l) výnosy z majetkových účastí státu,
- m) výnosy z cenných papírů, jejichž nákup byl realizován z prostředků státního rozpočtu,
- n) penále za neoprávněně použité nebo zadržené prostředky poskytnuté z Národního fondu,
- o) prostředky získané od Národního fondu za prostředky vydané ze státního rozpočtu podle § 38,
- p) pokuty,
- r) další příjmy stanovené zvláštním právním předpisem.

(2) Pro účely tohoto zákona se příspěvky a dotace poskytnuté ze zahraničí organizačním složkám státu (dále jen „prostředky poskytnuté ze zahraničí“) použité v běžném rozpočtovém roce považují za příjmy státního rozpočtu.

§ 7

Výdaje státního rozpočtu

(1) Ze státního rozpočtu se hradí

- a) výdaje na činnost organizačních složek státu a příspěvky na provoz a dotace na financování programů a akcí (§ 12 a 13) příspěvkovým organizacím v jejich působnosti,
- b) výdaje na dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, ostatní sociální dávky, výdaje na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání a na aktivní politiku zaměstnanosti,
- c) dotace a návratné finanční výpomoci územním samosprávným celkům na jinou než podnikatelskou činnost,
- d) dotace a návratné finanční výpomoci právníckým a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost,⁷⁾
- e) dotace občanským sdružením⁸⁾ a příspěvky politickým stranám,⁹⁾
- f) dotace právníckým osobám, které jsou založeny nebo zřízeny k poskytování zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a k poskytování sociálně-právní ochrany dětí,¹⁰⁾ a fyzickým osobám, které takové služby nebo sociálně-právní ochranu dětí poskytují, a to výhradně na tyto účely,
- g) dotace státním fondům,
- h) dotace fyzickým osobám, které nevyvíjejí podnikatelskou činnost a zabývají se chovem včel, drží plemínky za účelem zajištění přirozené plemenitby hospodářských zvířat¹¹⁾ nebo jsou vlastníky nebo nájemci lesa,
- i) peněžité vklady státu do akciových společností,¹⁾
- j) nákup cenných papírů,
- k) peněžní dary poskytnuté do zahraničí,
- l) vklady a příspěvky mezinárodním organizacím,
- m) úhrada závazků ze státních záruk,
- n) výdaje související s plněním závazků k Evropským společenstvím,
- o) příspěvky fyzickým osobám podle zvláštního zákona,
- p) výdaje související s dluhovou službou,
- r) další výdaje stanovené zvláštním zákonem.

⁵⁾ § 58 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 47 odst. 2 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

⁷⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁸⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

¹¹⁾ Zákon č. 240/1991 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat, ve znění zákona č. 166/1999 Sb.

(2) Výdaje podle odstavce 1 písm. i) až l) mohou být uskutečněny pouze s předchozím souhlasem vlády.

§ 8

Vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu

(1) Návrh zákona o státním rozpočtu vypracovává ministerstvo v součinnosti se správci kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy.

(2) Ministerstvo řídí práce na vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu. Správci kapitol, státní fondy, územní samosprávné celky a jiné právnické a fyzické osoby, které požadují prostředky ze státního rozpočtu nebo poskytnutí státní záruky, jsou povinni předložit ministerstvu údaje potřebné pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu v termínu, rozsahu a struktuře, které stanoví ministerstvo vyhláškou. To se netýká kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář Veřejného ochránce práv. Obce předkládají údaje prostřednictvím okresních úřadů krajům, které tyto údaje předkládají ministerstvu. Hlavní město Praha předkládá údaje přímo ministerstvu. Podklady pro sestavení návrhu výdajů státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku (dále jen „program“) předkládají obce vždy přímo příslušnému správci kapitoly.

(3) Návrh kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář Veřejného ochránce práv vypracují správci kapitol po projednání s ministerstvem, které je do návrhu zákona o státním rozpočtu zařadí.

(4) Nesouhlasí-li vláda s předloženými návrhy kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad nebo Kancelář Veřejného ochránce práv, rozhodne o číselných údajích na žádost vlády do 15. září Rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny.

(5) Návrh zákona o státním rozpočtu předkládá ministerstvo ke schválení vládě.

§ 9

Rozpočtové provizorium

(1) Není-li Poslaneckou sněmovnou vysloven souhlas se zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok před prvním dnem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření v době od prvního dne rozpočtového roku do nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu na tento rozpočtový rok (dále jen „období rozpočtového provizoria“) objemem příjmu a výdajů státního rozpočtu schváleného pro předchozí rozpočtový rok. Výdaje státního rozpočtu

se uvolňují jednotlivým kapitolám státního rozpočtu do výše jedné dvanáctiny celkové roční částky v každém měsíci období rozpočtového provizoria rozhodnutím ministerstva. V případě výdajů stanovených jiným zákonem (mandatorní výdaje) je přípustné překročení objemu výdajů, pokud k němu dochází v přímé souvislosti s financováním uloženým zákonem.

(2) Je-li Poslaneckou sněmovnou vysloven souhlas se zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok před prvním dnem rozpočtového roku, avšak nenabude-li v tento den účinnosti, řídí se rozpočtové hospodaření od prvního dne rozpočtového roku do doby nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu Poslaneckou sněmovnou schváleným zákonem o státním rozpočtu.

(3) Nepředloží-li vláda návrh zákona o státním rozpočtu Poslanecké sněmovně před prvním dnem rozpočtového roku, postupuje se podle odstavce 1.

(4) Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy státního rozpočtu a výdaji státního rozpočtu nabytím účinnosti zákona o státním rozpočtu na příslušný rok.

§ 10

Kapitoly

(1) Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly, které vyjadřují okruh působnosti a odpovědnosti ústředních orgánů státní správy¹²⁾ a dalších organizačních složek státu, stanoví-li zvláštní zákon že tyto organizační složky státu mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy, popřípadě že mají postavení ústředního orgánu státní správy pro rozpočtové účely.

(2) Rozpočet kapitoly obsahuje rozpočtové příjmy a výdaje správce kapitoly, příjmy a výdaje organizačních složek státu v jeho působnosti, příspěvky a dotace na reprodukci majetku příspěvkovým organizacím a odvody příspěvkových organizací v jeho působnosti. Rozpočet kapitoly obsahuje též dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu pro fyzické a další právnické osoby na úkoly a činnosti, které jsou v působnosti správce kapitoly. V rámci závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu mohou správci kapitol tvořit rozpisové rezervy.

(3) Příjmy a výdaje státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter, a nepatří tak do okruhu působnosti určitého správce kapitoly, nebo výdaje státního rozpočtu, jejichž výše pro jednotlivé kapitoly není v době schvalování zákona o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok známa, tvoří kapitolu Všeobec-

¹²⁾ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ná pokladní správa. O zařazení dalšího výdaje do kapitoly Všeobecná pokladní správa může v době přípravy návrhu státního rozpočtu rozhodnout vláda, nebo v době jeho schvalování Poslanecká sněmovna. Součástí kapitoly Všeobecná pokladní správa je i vládní rozpočtová rezerva. Správcem kapitoly Všeobecná pokladní správa je ministerstvo.

(4) Výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu tvoří kapitolu Státní dluh. Správcem kapitoly Státní dluh je ministerstvo.

(5) Příjmy a výdaje všech okresních úřadů, příjmy a výdaje organizačních složek státu jimi zřízených a příspěvky, dotace na financování programů a odvody jimi zřízených příspěvkových organizací tvoří kapitolu Okresní úřady členěnou podle jednotlivých okresních úřadů. Správcem kapitoly Okresní úřady je ministerstvo.

(6) Peněžní operace na účtech státních finančních aktiv s výjimkou operací spojených s obsluhou a umořováním státního dluhu tvoří kapitolu Operace státních finančních aktiv, jejímž správcem je ministerstvo.

§ 11

Plnění závazků z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé

Financování programů (§ 12 a 13) a poskytování dotací a návratných finančních výpomocí podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů musí být v souladu se zákonem o veřejné podpoře.¹³⁾

HLAVA III

ÚČAST STÁTNÍHO ROZPOČTU NA FINANCOVÁNÍ PROGRAMU A POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NÁVRATNÝCH FINANČNÍCH VÝPOMOCÍ ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Díl 1

Účast státního rozpočtu na financování programu

§ 12

Programy

(1) Programem se rozumí soubor věcných, časových a finančních podmínek pro pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku,¹⁴⁾ jeho údržbu a opravy, případně i pro jiné činnosti potřebné k dosažení stanovených cílů.

(2) Dokumentace programu obsahuje

- a) identifikační údaje programu, jeho případné členění na podprogramy a harmonogram jeho přípravy a realizace,
- b) bilanci potřeb a zdrojů financování programu a jeho jednotlivých podprogramů,
- c) specifikaci cílů programu a podprogramu spolu s jejich technicko-ekonomickým zdůvodněním a vyhodnocením efektivnosti vynaložených finančních prostředků.

(3) Věcné, časové a finanční ukazatele konkrétních akcí výstavby, technických zhodnocení a oprav budov a staveb, pořízení nemovitosti, technických zhodnocení a oprav strojů, zařízení a nehmotného majetku, úplatných převodů nemovitostí a případně i jiných činností zabezpečujících dosažení cílů programu (dále jen „akce“) se evidují v Informačním systému financování reprodukce majetku (dále jen „informační systém“).

(4) Informační systém spravuje ministerstvo, které stanovuje jeho strukturu a obsah, řídí jeho aktualizaci prováděnou správci rozpočtových kapitol a zabezpečuje datové výstupy pro vypracování návrhů státního rozpočtu, státního závěrečného účtu a střednědobého výhledu.

(5) Registraci akce v informačním systému provádí příslušný správce rozpočtové kapitoly na základě investičního záměru obsahujícího věcné, časové a finanční určení akce, její technicko-ekonomické zdůvodnění a vyjádření efektivnosti vložených prostředků spolu se specifikací požadavků na zabezpečení provozu budované nebo obnovované kapacity.

(6) Registraci akce podle odstavce 5 financované účelově určenými prostředky státního rozpočtu podle § 13 odst. 3 písm. a) nebo c), její zadání a změnu závazně určených parametrů lze provést jen se souhlasem ministerstva.

§ 13

Účast státního rozpočtu na financování programu

(1) Účastí státního rozpočtu na financování programu se rozumí

- a) výdaje na financování programů uvedené v odstavci 3,
- b) poskytování státní záruky za úvěry přijaté právníky nebo fyzickými osobami.

(2) Vyšší účasti státního rozpočtu na financování programu stanoví na základě posouzení dokumentace programu

¹³⁾ Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.

¹⁴⁾ § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

- a) vláda, je-li účast státního rozpočtu nejméně 5 000 000 000 Kč,
- b) ministerstvo, je-li účast státního rozpočtu nižší než 5 000 000 000 Kč.

(3) Výdaje na financování programu jsou účelově určené prostředky státního rozpočtu a člení se na

- a) individuálně posuzované výdaje organizační složky státu, které jsou účelově určené na financování konkrétní akce, zpravidla vyšší než 100 000 000 Kč,
- b) systémově určené výdaje organizačních složek státu na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, v jejichž rámci stanoví správce kapitoly výdaje na konkrétní akce,
- c) individuální dotace právnickým a fyzickým osobám účelově určené na financování konkrétní akce, zpravidla vyšší než 100 000 000 Kč,
- d) systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, v jejichž rámci poskytne správce kapitoly dotaci právnickým nebo fyzickým osobám na konkrétní akce,
- e) návratné finanční výpomoci poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na financování konkrétních akcí nebo vymezeného okruhu finančních potřeb.

(4) Pravidla postupu ministerstva, správců kapitol a investorů pro přípravu, schvalování a realizaci programů a akcí v jejich evidenci v informačním systému a pro jejich závěrečné vyhodnocování stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem pro místní rozvoj vyhláškou.

Díl 2

Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu a řízení o jejich odnětí

§ 14

(1) Na dotaci nebo na návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu může poskytnout pouze ústřední orgán státní správy, Akademie věd České republiky a Grantová agentura České republiky nebo ten, koho určí zvláštní zákon, (dále jen „poskytovatel“).

(3) Dotace a návratná finanční výpomoc se poskytuje na základě žádosti. Rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci obsahuje označení příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci, účel, na který je dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytována, a podmínky jejich použití. Na

toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.¹⁵⁾

(4) Příjemce dotace je povinen ji s poskytovatelem ve stanovených termínech finančně vypořádat.

(5) Při poskytování návratných finančních výpomocí jsou poskytovatelé povinni vést evidenci podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ o pohledávkách vznikajících z jejich poskytnutí, rozpočtovat a evidovat jejich splátky.

§ 15

(1) Řízení o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci může být zahájeno, došlo-li po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci

- a) k vázání prostředků státního rozpočtu,
- b) ke zjištění, že údaje, na jejichž základě byla dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytnuta, byly neúplné nebo nepravdivé, nebo
- c) ke zjištění, že rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci bylo vydáno v rozporu se zákonem.

(2) Na řízení podle odstavce 1 se vztahují obecné předpisy o správním řízení.¹⁵⁾

(3) Bylo-li rozhodnuto o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a c), není možné uložit vrácení dotace nebo její části nebo předčasné vrácení návratné finanční výpomoci nebo její části, která již byla příjemci poskytnuta.

Díl 3

Způsob poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu

§ 16

(1) Dotace a návratná finanční výpomoc se poskytují převodem z účtu poskytovatele na bankovní účet příjemce nebo umožněním čerpání z rozpočtového výdajového účtu do výše stanoveného limitu.

(2) Výdaje státního rozpočtu určené na financování programů, které jsou

- a) účelově určené na reprodukci majetku, který není ve vlastnictví České republiky,
- b) podmínkou čerpání úvěrů se státní zárukou,
- c) podmínkou čerpání prostředků fondů Evropského společenství,

se poskytují formou zálohových výdajů jednotlivých poskytovatelů převáděných do vybraných bank na zá-

¹⁵⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

¹⁶⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

kladě smluv uzavřených s těmito bankami ministerstvem.

(3) Postup ministerstva a poskytovatelů při uzavírání a realizaci smluv podle odstavce 2 o poskytování bankovních služeb spočívajících v provádění úhrad prací a dodávek a způsob a termíny vypořádání záloh se státním rozpočtem na konci roku stanoví po dohodě s Českou národní bankou ministerstvo vyhláškou.

Díl 4

Dohoda o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci

§ 17

Dotace nebo návratné finanční výpomoci mohou být poskytovány na základě dohod uzavíraných mezi poskytovatelem a žadatelem (dále jen „dohoda“), stanoví-li tak zvláštní zákon. Zvláštní zákon vždy také stanoví náležitosti takových dohod.

Díl 5

Poskytování informací o dotacích a návratných finančních výpomocích ministerstvou

§ 18

Na poskytování informací ministerstvou o dotacích a návratných finančních výpomocích se nevztahuje povinnost mlčenlivosti podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾

Díl 6

Poskytování dotací ze státního rozpočtu do rozpočtů územních samosprávných celků

§ 19

(1) Kritéria pro výpočet výše dotace poskytované ze státního rozpočtu do rozpočtu kraje stanoví každoročně zákon o státním rozpočtu, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

(2) Dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí se poskytují prostřednictvím kapitoly Okresní úřady, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

HLAVA IV

HODNOCENÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU, ROZPOČTŮ STÁTNÍCH FONDŮ, ROZPOČTŮ OBCÍ A ROZPOČTŮ KRAJŮ A ČASOVÉ URČENÍ A ÚČELOVOST PROSTŘEDKŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU

§ 20

Hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků

(1) Za plnění státního rozpočtu odpovídá vláda

Poslanecké sněmovně. Vláda předkládá Poslanecké sněmovně po skončení pololetí zprávu, v níž hodnotí vývoj ekonomiky a plnění státního rozpočtu; zpráva obsahuje rovněž hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků a vývoje státních finančních aktiv, stavu státních záruk, vývoje státního dluhu, jejich podrobnou analýzu, výhled plnění do konce roku a v případě odchýlení od schváleného státního rozpočtu informaci o krocích k zajištění stability rozpočtového hospodaření.

(2) Ministerstvo dále průběžně hodnotí pokladní plnění státního rozpočtu a podává o něm po uplynutí prvního a třetího kalendářního čtvrtletí informaci vládě tak, aby ji vláda předložila do konce měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny.

(3) Správci kapitol, organizační složky státu, příspěvkové organizace, územní samosprávné celky, státní fondy a ostatní příjemci prostředků státního rozpočtu jsou povinni předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu. Povinnost předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu se vztahuje i na právnické nebo fyzické osoby, za které byla poskytnuta státní záruka k zajištění splátek úvěrů. Územní samosprávné celky a státní fondy jsou povinny předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění svých rozpočtů. Obce předkládají údaje prostřednictvím okresních úřadů krajům. Kraje a hlavní město Praha předkládají údaje ministerstvou. Údaje týkající se financování programů reprodukce majetku předkládají obce přímo příslušnému správci kapitoly.

(4) Nesplnění povinnosti předložit údaje je důvodem, aby další poskytování rozpočtových prostředků bylo pozastaveno, a to až do splnění uvedené povinnosti. Odpovědnost podle zvláštního předpisu tím není dotčena.¹⁶⁾

(5) Způsob, termíny předkládání údajů a jejich rozsah stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 21

Časové určení a účelovost prostředků státního rozpočtu

Nestanoví-li tento zákon jinak, mohou být prostředky státního rozpočtu použity pouze v příslušném rozpočtovém roce k účelům, na které byly určeny zákonem o státním rozpočtu.

¹⁷⁾ § 22 odst. 1 zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

HLAVA V

ÚHRADA POTŘEB ROZPOČTOVĚ
NEZAJIŠTĚNÝCH, ROZPOČTOVÁ OPATŘENÍ
A VLÁDNÍ ROZPOČTOVÁ REZERVA

§ 22

Úhrada potřeb rozpočtově nezajištěných

(1) Vznikne-li organizační složce státu v průběhu roku potřeba úhrady rozpočtově nezajištěné, zajistí ji hospodárnějším provedením jiných úkolů, odsunutím či omezením některého jiného, méně naléhavého úkolu, nebo použitím mimorozpočtových zdrojů organizační složky státu (§ 45 odst. 3). Před provedením takovéto úhrady je třeba provést rozpočtové opatření.

(2) Vznikne-li u příspěvkové organizace v průběhu roku potřeba úhrady finančně nezajištěné, je třeba ji zajistit omezeným provedením některých úkolů v daném rozpočtovém období, a to po projednání se zřizovatelem v rámci stanovených nákladů, vyššími výnosy, použitím prostředků fondů příspěvkové organizace nebo zvýšením příspěvku na činnost z rozpočtu zřizovatele.

(3) Na úhradu potřeby rozpočtově nezajištěné lze poskytnout prostředky z vládní rozpočtové rezervy (§ 27).

Rozpočtová opatření

§ 23

Rozpočtovým opatřením se rozumí

- a) přesun prostředků státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů a mezi závaznými ukazateli stanovenými zákonem o státním rozpočtu nebo v rámci závazných ukazatelů a mezi závaznými ukazateli stanovenými správcem kapitoly; závazné ukazatele stanovené správcem kapitoly jsou jím stanovené příjmy a výdaje podrobněji členěné v rámci závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu,
- b) souvztažné zvýšení příjmů a výdajů, kterým dochází ke změně závazných ukazatelů,
- c) povolené překročení rozpočtu výdajů, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele,
- d) vázání prostředků státního rozpočtu v rámci rozpočtu, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele.

§ 24

(1) Vláda nebo a základě jejího pověření ministr financí může

- a) povolit uskutečnění nezbytných výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu, zajistí-li úhradu úsporami na jiných výdajích státního rozpočtu, a to do výše v daném roce nepřesahující 5 % celkového objemu schváleného rozpočtu výdajů ka-

pitoly, u které se úprava provádí, a nepřesahující 10 % celkového objemu závazného ukazatele v kapitole, u kterého se úprava provádí,

- b) povolit snížení některého příjmu z činnosti, a to bez omezení, za předpokladu, že se nezmění saldo rozpočtu příjmů a výdajů kapitoly.

(2) Ustanovení odstavce 1 se netýká použití vládní rozpočtové rezervy v kapitole Všeobecná pokladní správa, kapitoly Operace státních finančních aktiv a kapitoly Státní dluh.

(3) Povolit přesun mezi závaznými ukazateli státního rozpočtu v rámci kapitoly nad 10 % každého ukazatele může Rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny.

(4) Písemnou žádost o provedení rozpočtového opatření podle odstavce 1 lze podat ministerstvu nejpozději do 30. listopadu běžného rozpočtového roku. Ministerstvo vyřídí žádost o rozpočtové opatření ve lhůtě do 30 kalendářních dnů, nejpozději do 15. prosince běžného rozpočtového roku. Po obdržení vyrozumění o vyřízení žádosti žadatel předloží oznámení limitu výdajů České národní bance nejpozději do 20. prosince běžného rozpočtového roku.

(5) Písemnou žádost o provedení rozpočtového opatření podle odstavce 1, které mění závazné ukazatele výdajů na financování programů, lze podat v termínech, které stanoví ministerstvo vyhláškou, nejpozději však do 30. listopadu běžného rozpočtového roku.

(6) O rozpočtových opatřeních podle odstavce 1 informuje vláda Poslaneckou sněmovnu ve zprávách o plnění státního rozpočtu, nebo jestliže o to Poslanecká sněmovna požádá.

(7) Rozpočtová opatření podle odstavce 1 a podle § 25 odst. 1 písm. e) týkající se kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář Veřejného ochránce práv mohou být provedena pouze se souhlasem Poslanecké sněmovny nebo jí určeného orgánu.

§ 25

(1) Organizační složky státu jsou

- a) oprávněny k přesunům prostředků státního rozpočtu v rámci jednotlivých závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu nebo stanovených správcem kapitoly,
- b) oprávněny k překročení závazných ukazatelů výdajů o použití mimorozpočtových zdrojů (§ 45 odst. 3) a o přijatá plnění za pojistné události; změny závazných ukazatelů výdajů v jiných případech může organizační složce povolit správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly,
- c) povinny vázat prostředky státního rozpočtu účelově určené závaznými ukazateli zákona o státním

rozpočtu v případě, že úkoly nebudou zcela nebo zčásti realizovány,

- d) povinny vázat prostředky státního rozpočtu, jestliže neplní rozpočtované příjmy s výjimkou příjmů z výnosů daní, cel, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; jestliže vyrovnání úbytku příjmů nemůže organizační složka státu zajistit vázáním odpovídající části běžných výdajů, oznámí tuto skutečnost zřizovateli, který rozhodne, jakým způsobem zajistí rozpočtované saldo kapitoly,
- e) povinny vázat prostředky státního rozpočtu, jestliže o tom rozhodla vláda.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. c) a d) se nevztahují na kapitolu Státní dluh a kapitolu Operace státních finančních aktiv.

(3) Nemůže-li organizační složka státu zajistit úhradu nutného výdaje, protože na jeho úhradu byla do jejího rozpočtu zařazena částka nepostačující nebo která nebyla rozpočtována, je povinna zajistit prostředky státního rozpočtu na úhradu tohoto výdaje přednostně přesunem prostředků uvnitř svého rozpočtu.

(4) Výdaje uskutečněné před provedením rozpočtového opatření nad výši stanovenou závazným ukazatelem jsou neoprávněným použitím prostředků státního rozpočtu. Výdaje uskutečněné před provedením rozpočtového opatření nad výši rozpočtovanou podle paragrafů a položek rozpočtové skladby jsou neoprávněným použitím prostředků státního rozpočtu.

(5) Má-li dojít ke změně závazných ukazatelů z důvodu změny podřízenosti nebo převodu úkolů mezi organizačními složkami státu, předloží organizační složky státu, kterých se takové opatření týká, svému zřizovateli oboustranně odsouhlasené protokoly obsahující návrhy na vzájemné přesuny prostředků státního rozpočtu. Pokud ke změnám závazných ukazatelů nejsou oprávněni správci kapitol, předloží je správce kapitoly ministerstvu. Ministerstvo provede požadovaná rozpočtová opatření, neshledá-li v návrzích na jejich provedení nesrovnalosti.

(6) Organizační složka státu může vázat výdaje účelově určené závaznými ukazateli zákona o státním rozpočtu pouze se souhlasem ministerstva.

(7) Organizační složka státu nesmí použít rozpočtové prostředky vázané v rozpočtu k přesunům ani k uskutečnění rozpočtových výdajů bez souhlasu orgánu, který vázání nařídil nebo odsouhlasil.

(8) Organizační složka státu může provádět přesuny prostředků státního rozpočtu ve vlastní pravomoci tak, aby výdaje mohly být realizovány nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku.

(9) Organizační složka státu je povinna vést chronologickou evidenci o všech jí v průběhu roku provedených rozpočtových opatřeních uvedených v odstavci 1 a v § 24. Přehled o rozpočtových opatřeních se u příjmů i výdajů zpracovává v celém rozsahu rozpočtové skladby.

(10) Správce kapitoly předkládá ministerstvu v termínech, které stanoví ministerstvo vyhláškou, přehled o rozpočtových opatřeních podle odstavce 9. Nedodržení této povinnosti může být důvodem pro pozastavení řešení žádosti správce kapitoly o rozpočtová opatření.

§ 26

Náležitosti žádosti o rozpočtové opatření jsou

- a) druh rozpočtového opatření podle § 23 písm. a) a b),
- b) výše částky, která je předmětem rozpočtového opatření,
- c) podrobné zdůvodnění navrhovaného rozpočtového opatření,
- d) v případě požadavku na zvýšení výdajů i návrh na jejich krytí a doložení možnosti či nemožnosti krytí v rámci rozpočtu dané kapitoly na základě dosavadního skutečného čerpání jejího rozpočtu,
- e) v případě návrhu na snížení výdajů označení organizační složky státu, které má případně být o tyto prostředky rozpočet zvýšen,
- f) v případě žádosti o souvztažné zvýšení příjmů a výdajů doklad o výši plnění příjmů dosažených nad schválený rozpočet,
- g) v případě žádosti o snížení rozpočtovaných příjmů návrh na snížení výdajů ve stejné výši,
- h) název závazných ukazatelů, kterých se navrhované rozpočtové opatření týká, včetně uvedení položky a paragrafu rozpočtové skladby,
- i) aktualizované údaje informačního systému podle § 12 odst. 4.

§ 27

Vládní rozpočtová rezerva

(1) Pro zajištění rozpočtového hospodaření se ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů vytváří ve státním rozpočtu vládní rozpočtová rezerva. Vládní rozpočtová rezerva se tvoří nejméně ve výši 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

(2) O použití vládní rozpočtové rezervy rozhoduje vláda a v rozsahu jí určeném ministr financí.

(3) O použití vládní rozpočtové rezervy podává vláda zprávu Poslanecké sněmovně ve zprávách o plnění státního rozpočtu.

HLAVA VI STÁTNI FONDY

§ 28

(1) Pro finanční zabezpečení zvlášť stanovených úkolů a hospodaření s prostředky pro ně určenými se zřizují státní fondy jako právnické osoby. Každý státní fond se zřizuje zákonem.

(2) V zákoně, kterým se státní fond zřizuje, musí být stanoven orgán, do jehož působnosti státní fond patří, a stanoveny finanční zdroje státního fondu, způsoby jejich použití a stanoven způsob financování správních výdajů státního fondu; správní výdaje zahrnují výdaje spojené s činností zaměstnanců státního fondu a úhrady výdajů členům orgánů státního fondu stanovené zákonem.

(3) Jsou-li správní výdaje státního fondu financovány z dotací ze státního rozpočtu, vztahují se na použití těchto prostředků právní předpisy upravující hospodaření organizačních složek státu.

(4) Zůstatky prostředků státního fondu se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

(5) Název státního fondu musí obsahovat označení „státní fond“.

(6) Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního fondu včetně způsobu jejich poskytnutí upraví zvláštní právní předpis.

HLAVA VII STÁTNI ZÁVĚREČNÝ ÚČET A VYPRACOVÁNÍ JEHO NÁVRHU

§ 29

Státní závěrečný účet

(1) Státní závěrečný účet obsahuje údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření uplynulého rozpočtového roku.

(2) Součástí státního závěrečného účtu jsou závěrečné účty kapitol zpracovávané a předkládané Poslanecké sněmovně samostatně jejich správci.

(3) Přílohu státního závěrečného účtu tvoří souhrnné údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků, závěrečné účty státních fondů, přehled o státních finančních aktivech a pasivech, přehled o státních zárukách a přehled o stavech fondů organizačních složek státu.

§ 30

Návrh státního závěrečného účtu

(1) Návrh státního závěrečného účtu vypracovává

ministerstvo v součinnosti se správci kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy a předkládá jej vládě. Současně předkládá návrh na použití přebytku rozpočtového hospodaření nebo na úhradu jeho schodku.

(2) Správci kapitol, územní samosprávné celky a státní fondy jsou povinny předložit ministerstvu údaje potřebné pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu. Obce předkládají údaje prostřednictvím okresních úřadů krajům. Kraje a hlavní město Praha předkládají údaje ministerstvu. Údaje týkající se financování programů (§ 12) předkládají obce vždy přímo příslušnému správci kapitoly. Strukturu, termíny a rozsah předkládaných údajů potřebných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu stanoví ministerstvo vyhláškou.

(3) Ministerstvo řídí práce na vypracování návrhů státního závěrečného účtu a závěrečných účtů kapitol, územních samosprávných celků a státních fondů.

(4) Správci kapitol sestavují o výsledcích rozpočtového hospodaření uplynulého rozpočtového roku návrh závěrečného účtu své kapitoly v rozsahu a termínech, které stanoví ministerstvo vyhláškou ve shodném členění, v jakém byl sestaven státní rozpočet. Správce kapitoly jej projednává v příslušných výborech Poslanecké sněmovny před projednáváním návrhu státního závěrečného účtu Poslaneckou sněmovnou.

(5) Návrh státního závěrečného účtu podává vláda Poslanecké sněmovně nejpozději do 30. dubna roku následujícího po hodnoceném rozpočtovém roce.

(6) Je-li saldo hospodaření státního rozpočtu odlišné od salda stanoveného v zákoně o státním rozpočtu, rozhodne o použití přebytku nebo o úhradě schodku na návrh vlády Poslanecká sněmovna. Pokud Poslanecká sněmovna při projednávání návrhu státního závěrečného účtu rozhodne, že přebytek, případně jeho část se použije k financování výdajů státního rozpočtu v běžném rozpočtovém roce, převedou se tyto prostředky do příjmů státního rozpočtu běžného rozpočtového roku.

HLAVA VIII

MIMOŘÁDNÝ STÁTNI ZÁVĚREČNÝ ÚČET, NOUZOVÝ STÁTNI ROZPOČET A VÁLEČNÝ STÁTNI ROZPOČET

§ 31

Vypracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu nouzového státního rozpočtu po vyhlášení stavu ohrožení státu

(1) Po vyhlášení stavu ohrožení státu¹⁸⁾ vypracov-

¹⁸⁾ Čl. 7 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

vává ministerstvo návrh mimořádného státního závěrečného účtu a návrh nouzového státního rozpočtu na zbytek roku. Při sestavování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu postupuje podle ustanovení § 29 a 30 a při vypracování návrhu nouzového státního rozpočtu postupuje podle ustanovení § 8 s přihlédnutím k možnému nebezpečí časového prodlžení.

(2) Návrh mimořádného státního závěrečného účtu za období do nabytí účinnosti zákona o nouzovém státním rozpočtu vypracovává ministerstvo ve spolupráci se správci kapitol a předkládá jej vládě.

(3) Návrh nouzového státního rozpočtu vypracovává ministerstvo ve spolupráci se správci kapitol a do 15 dnů ode dne vyhlášení stavu ohrožení státu jej předloží vládě.

§ 32

Vypracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu válečného státního rozpočtu po vyhlášení válečného stavu

(1) Po vyhlášení válečného stavu¹⁹⁾ vypracovává ministerstvo návrh mimořádného státního závěrečného účtu a návrh válečného státního rozpočtu na zbytek roku.

(2) Při zpracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu válečného rozpočtu postupuje ministerstvo obdobně podle § 31.

HLAVA IX

ŘÍZENÍ LIKVIDITY STÁTNÍ POKLADNY A STÁTNÍHO DLUHU A STÁTNÍ FINANČNÍ AKTIVA A PASIVA

Díl 1

Řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu

§ 33

Správa peněžních prostředků státní pokladny

(1) Ke správě peněžních prostředků státní pokladny vede Česká národní banka ministerstvu souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny (dále jen „souhrnný účet“). Na tomto účtu jsou evidovány všechny příjmy a výdaje státního rozpočtu, výnosy z prodeje státních dluhopisů a z přijatých úvěrů určených k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků³⁾ spravované finančními úřady.

(2) Peněžní prostředky státní pokladny jsou odděleně sledovány na

- a) příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,

- b) účtech státních finančních aktiv,
- c) souhrnných zůstatcích na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny ostatním veřejným rozpočtům,
- d) účtu řízení likvidity státní pokladny,
- e) účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu,
- f) účtech státních právnických osob,
- g) účtech státních fondů,
- h) účtech dalších fondů, pokud tak stanoví zvláštní zákon,

(dále jen „účty podřízené státní pokladně“). Účty podřízené státní pokladně si zřizují subjekty, které mají finanční vztah ke státní pokladně.

(3) Účty podle odstavce 2 písm. a) až h) vede Česká národní banka. Celkový součet netermínovaných prostředků na těchto účtech nesmí být záporný.

(4) Účty podle odstavce 2 písm. e) až h) vede Česká národní banka, pokud není dále stanoveno jinak. Zůstatky těchto jednotlivých účtů nesmí být záporné.

(5) Obsah a rozsah činností týkajících se vedení souhrnného účtu a účtů podřízených státní pokladně vymezuje smlouva mezi ministerstvem a Českou národní bankou.

(6) Pokud by vedení účtů podřízených státní pokladně bránilo důvody na straně České národní banky, rozhodne ministerstvo na základě veřejné obchodní soutěže o vedení těchto účtů v jiné bance.

(7) Zůstatky účtů podřízených státní pokladně jsou součástí vládní finanční statistiky a jejich evidenci zajišťuje ministerstvo.

(8) Organizační složky státu a právnické osoby, které mají finanční vztah ke státní pokladně, jsou povinny poskytovat ministerstvu informace pro průběžné sledování vývoje peněžních prostředků a pro kontrolu jejich použití, a to podle pravidel stanovených ministerstvem. Tyto organizační složky státu a právnické osoby jsou dále povinny udělit České národní bance a bankám, které vedou jejich účty podřízené státní pokladně, souhlas s poskytováním informací o stavu a pohybech na těchto účtech ministerstvu.

(9) Peněžní prostředky státní pokladny nesmějí být umístěny mimo účty podřízené státní pokladně. Ministerstvo má právo kontrolovat, zda organizační složky státu a právnické osoby, které mají finanční vztah ke státní pokladně, nevkládají peněžní prostředky mimo účty podřízené státní pokladně.

¹⁹⁾ Čl. 43 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb.

§ 34

Řízení likvidity státní pokladny

(1) Ministerstvo provádí opatření potřebná k překonání pokladního nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu až do výše 6 % celkových výdajů státního rozpočtu, schválených zákonem o státním rozpočtu, nebo rozpočtového provizoria, přijetím úvěru nebo prodejem státních dluhopisů. Oprávnění k překonání pokladního nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu se zvyšuje v případě zákonem schváleného schodku státního rozpočtu, a to o výši tohoto schodku.

(2) Ministerstvo je oprávněno řešit krytí schodku státního rozpočtu předchozího roku vydáním státních dluhopisů až do doby konečného rozhodnutí Poslanecké sněmovny o způsobu řešení tohoto schodku.

(3) Ministerstvo může k překlenutí nedostatku peněžních prostředků na souhrnném účtu použít i jiné peněžní prostředky státu podle § 33 odst. 2 písm. g) a h) formou dočasné finanční výpomoci. Tato výpomoc nesmí ohrozit úhrady závazků z těchto účtů a musí být vrácena do 31. prosince roku, ve kterém byla poskytnuta. Úrok z dočasné finanční výpomoci uhradí ministerstvo.

(4) Přebytky prostředků na účtech podřízených státní pokladně uvedených v § 33 odst. 2 písm. a) až d) může ministerstvo krátkodobě investovat na peněžním trhu do likvidních státních dluhopisů nebo cenných papírů České národní banky. Tyto operace musí být vypořádány do 31. prosince běžného rozpočtového roku. Tyto operace nesmějí ohrozit činnosti finančních úřadů podle zvláštních právních předpisů.

§ 35

Řízení likvidity státního dluhu

(1) Ministerstvo je v rámci řízení likvidity státního dluhu oprávněno nabývat, zcizovat a právně zatěžovat státní dluhopisy a nabývat a zcizovat dluhopisy vydávané Českou národní bankou. Za tímto účelem může ministerstvo přímo provádět operace na sekundárním trhu nákupy a prodeji státních dluhopisů nebo dluhopisů vydaných Českou národní bankou, pokud jejich provádění nedohodne s Českou národní bankou nebo jiným subjektem; přitom postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(2) Ministerstvo při financování státního dluhu vytváří rezervu peněžních prostředků z výnosů emisí státních dluhopisů jako zdroje ministerstva pro vyloučení úrokových rizik a rizik z neumístění primárních emisí státních dluhopisů. Tyto peněžní prostředky

a operace s nimi podléhají evidenci ve státních finančních aktivech.

Díl 2

Státní finanční aktiva a pasiva

§ 36

(1) Ministerstvo vykonává správu státních finančních aktiv a pasiv.

(2) Státními finančními aktivy jsou

- a) peněžní prostředky převedené z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny a další peněžní prostředky, o kterých tak rozhodla vláda nebo Poslanecká sněmovna, nebo peněžní prostředky stanovené zvláštním zákonem,²¹⁾
- b) majetkové účasti státu v obchodních společnostech a cenné papíry, jejichž majitelem je stát, se kterými není oprávněn hospodářit některý správce kapitoly,
- c) pohledávky státu z poskytnutých úvěrů, návratných finančních výpomocí poskytnutých z kapitoly Všeobecná pokladní správa nebo ze státních finančních aktiv, jakož i pohledávky z realizovaných státních záruk.

(3) Součástí státních finančních aktiv je „Zvláštní účet důchodového pojištění“, na kterém se vedou peněžní prostředky převedené ve výši kladného rozdílu mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění podle stavu ke dni 31. prosince běžného rozpočtového roku. Prostředky tohoto účtu lze použít pouze na zvýšení dávek důchodového pojištění a na úhradu záporného salda pojistného na důchodové pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění.

(4) Státní finanční aktiva vytvořená z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let lze použít pouze se souhlasem Poslanecké sněmovny. O použití ostatních státních finančních aktiv rozhoduje vláda nebo na základě jejího zmocnění ministr financí. To platí i pro poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci ze státních finančních aktiv. Na poskytnutí dotací a návratných finančních výpomocí ze státních finančních aktiv a jejich odnětí se vztahuje § 14 odst. 1 a 3 až 5 a § 15.

(5) Peněžní operace státních finančních aktiv jsou operacemi státního rozpočtu.

(6) Státními finančními pasivy jsou

²⁰⁾ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 220/2000 Sb.

- a) závazky státu vzniklé ze státem přijatých zahraničních půjček, úvěrů od bank a z vydaných státních dluhopisů,
- b) jiné závazky státu.

(7) Souhrn státních finančních pasiv tvoří státní dluh.

(8) Vláda předkládá Poslanecké sněmovně zprávu o očekávaném vývoji státních finančních aktiv a pasiv spolu s návrhem zákona o státním rozpočtu.

HLAVA X HOSPODAŘENÍ S PROSTŘEDKY NÁRODNÍHO FONDU

§ 37

Národní fond

(1) Národní fond je souhrn peněžních prostředků, které svěřují Evropská společenství České republice k realizaci společných programů v České republice, a peněžních prostředků, které se zavázaly pro realizaci těchto programů poskytnout jiné zahraniční zdroje, státní rozpočet, rozpočty územních samosprávných celků a další veřejné zdroje a soukromé zdroje, pokud není prokázáno užití těchto peněžních prostředků na stanovený účel.

(2) Ministerstvo prostřednictvím Národního fondu koordinuje řízení finančních toků a dodržování postupů upravujících realizaci společných programů České republiky a Evropských společenství.

(3) O peněžních prostředcích soustředěných v Národním fondu rozhoduje ministerstvo v souladu se závazky spojenými s přijímáním těchto peněžních prostředků.

(4) Peněžní prostředky soustředěné prostřednictvím Národního fondu se používají v souladu s principy rozpočtového výhledu a závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodní smlouvy.

(5) Hospodaření a kontrola peněžních prostředků soustředěných prostřednictvím Národního fondu se řídí ustanoveními tohoto zákona vztahujícími se k rozpočtovému hospodaření a kontrole, nestanoví-li tento zákon nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána, jinak.

(6) Účty peněžních prostředků Národního fondu vede ministerstvu Česká národní banka, pokud ministerstvo nerozhodne jinak.

(7) Úroky vzniklé z uložení peněžních prostředků na účtech jsou zdrojem Národního fondu.

(8) Zůstatky peněžních prostředků na účtech Národního fondu se převádějí do následujícího roku.

§ 38

Důsledky porušení kázně při hospodaření s peněžními prostředky Národního fondu

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při porušení kázně při hospodaření s peněžními prostředky v Národním fondu podle § 44.

(2) Částky neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků poskytnutých z Národního fondu je ten, kdo je neoprávněně použil nebo zadržel, povinen odvést do Národního fondu. Penále z neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků Národního fondu je příjmem státního rozpočtu.

(3) Požádá-li Komise Evropských společenství o vrácení neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků Evropských společenství, převedou se tyto prostředky z Národního fondu do rozpočtu Evropských společenství. Nejsou-li tyto prostředky v Národním fondu, odvedou se ze státního rozpočtu; po vrácení neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků do Národního fondu jsou odvedeny z Národního fondu do státního rozpočtu.

(4) Ze státního rozpočtu se hradí úrok uložený Komisí Evropských společenství za nesplnění povinnosti podle odstavce 3.

(5) Je-li splněna povinnost podle odstavce 3 a zbývají-li peněžní prostředky odvedené do Národního fondu podle odstavce 2, převedou se z Národního fondu na ostatní zdroje společného financování v poměru, v jakém se tyto zdroje na společném financování podílely.

HLAVA XI FINANČNÍ KONTROLA

§ 39

Působnost ministerstva a územních finančních orgánů

(1) Finanční kontrolou se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn činností ověřujících

- a) skutečnosti rozhodné pro poskytnutí prostředků ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu, ze státního fondu nebo z Národního fondu,
- b) oprávněnost, efektivnost a hospodárnost při nakládání s prostředky státního rozpočtu, s jinými peněžními prostředky státu nebo s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, ze státního fondu, ze státních finančních aktiv nebo z Národního fondu,
- c) skutečnosti rozhodné pro poskytnutí státní záruky.

(2) Ministerstvo nebo územní finanční orgány provádějí finanční kontrolu

- a) u organizačních složek státu, státních fondů a příspěvkových organizací,
- b) u příjemců prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo z Národního fondu nebo žadatelů o tyto prostředky,
- c) u právnických nebo fyzických osob, jimž byly poskytnuty státní záruky.

(3) Ministerstvo nebo územní finanční orgány mohou provádět finanční kontrolu podle odstavce 1 před rozhodnutím o poskytnutí těchto prostředků nebo poskytnutí státní záruky, v průběhu použití prostředků i po jejich použití, a to podle účetnictví.

(4) Ministerstvo metodicky řídí a koordinuje systém finanční kontroly u správců kapitoly.

§ 40

Působnost správce kapitoly

(1) Správce kapitoly je odpovědný za hospodaření s prostředky státního rozpočtu a jinými peněžními prostředky státu ve své kapitole. K tomu je povinen vytvořit systém finanční kontroly, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací ve své působnosti.

(2) Poskytovatel provádí u žadatele nebo příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci finanční kontrolu v celém rozsahu hospodaření podle účetnictví.

§ 41

Působnost okresního úřadu

Okresní úřad provádí ve svém územním obvodu finanční kontrolu u obcí a jimi zřízených organizací.

§ 42

Na provádění finanční kontroly podle § 39, § 40 odst. 2 a § 41 se vztahuje zvláštní právní předpis.²²⁾

§ 43

Finanční kontrola prostředků poskytnutých ze zahraničí

Jsou-li prostředky ze zahraničí poskytovány prostřednictvím státního rozpočtu, postupuje se při jejich kontrole obdobně podle § 39 až 42.

HLAVA XII

PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

§ 44

(1) Porušením rozpočtové kázně je

- a) neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu a jiných peněžních prostředků státu,
- b) neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, Národního fondu nebo státních finančních aktiv jejich příjemcem,
- c) neprovedení odvodu příspěvkovou organizací podle § 53 odst. 6,
- d) neuložení odvodu zřizovatelem podle § 54 odst. 3,
- e) neprovedení odvodu stanoveného zřizovatelem příspěvkové organizací podle § 54 odst. 3,
- f) porušení ustanovení § 45 odst. 2 organizační složkou státu,
- g) neprovedení odvodu podle § 45 odst. 8 a § 52 odst. 4.

(2) Fyzické osoby, právnické osoby nebo organizační složky státu, které porušily rozpočtovou kázeň, jsou povinny odvést do státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu odvod za porušení rozpočtové kázně ve stejné výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Zároveň jsou povinny zaplatit do státního rozpočtu, státního fondu nebo státních finančních aktiv penále ve výši 1 ‰ denně z částky, které se týká porušení rozpočtové kázně, nejvýše však do výše této částky. Penále se počítá ode dne, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny. Odpovědnost podle zvláštního právního předpisu není tímto ustanovením dotčena.²³⁾

(3) Odvod za porušení rozpočtové kázně, jakož i penále uloží finanční úřad, v jehož obvodu územní působnosti má fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu trvalý pobyt nebo sídlo, v řízení podle zvláštního právního předpisu.²⁴⁾ Odvod za porušení rozpočtové kázně a penále lze vyměřit nejpozději do deseti let počítaných od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně.

(4) Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 3 000 Kč, se neuloží.

(5) Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo pe-

²²⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 250b odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 253/1997 Sb.

²⁴⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

nále, jejichž výše v jednotlivém případě nepřesahuje 5 000 000 Kč, může povolit v odůvodněných případech finanční ředitelství. Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo penále, jejichž výše v jednotlivém případě přesahuje 5 000 000 Kč, může povolit ministerstvo. Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu v případě neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků státních finančních aktiv a penále může povolit pouze ministerstvo.

(6) O prominutí nebo částečné prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále může požádat po vyčerpání řádných opravných prostředků podle zvláštního právního předpisu²⁵⁾ pouze fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu, která se porušení rozpočtové kázně dopustila. Ministerstvu se žádost podává prostřednictvím toho územního finančního orgánu, který tento odvod a penále uloží.

HLAVA XIII

HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Díl 1

Hospodaření organizačních složek státu

§ 45

(1) Organizační složka státu hospodář s prostředky státního rozpočtu, které jí stanoví správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, minimálně v rozsahu členění závazných ukazatelů daných zákonem o státním rozpočtu. Její příjmy jsou příjmy státního rozpočtu a výdaje jsou výdaji státního rozpočtu, nestanoví-li tento zákon jinak. Rozpočet organizační složky státu může zahrnovat pouze příjmy a výdaje související s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině, případně stanovenými jí zákonem, kterým byla zřízena.

(2) Organizační složka státu je povinna dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem. Prostředky, kterými disponuje, může používat na krytí nezbytných potřeb a na opatření zakládající se na právních předpisech. Prostředky může čerpat jen do výše závazných ukazatelů stanovených jí zákonem o státním rozpočtu nebo správcem kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly a v souladu s věcným plněním, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 24, 25 a 47).

(3) Organizační složka státu dále hospodář s mimorozpočtovými zdroji, kterými jsou prostředky fondů organizační složky státu, zisk získaný hospodářskou činností vykonávanou na základě zvláštního zá-

kona, peněžité dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí podle jejich vymezení na základě právního aktu, kterým byly poskytnuty. Mimorozpočtové zdroje se používají prostřednictvím rozpočtu. Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb se s výjimkou prostředků určených na financování reprodukce dlouhodobého hmotného majetku používají přímo.

(4) Organizační složka státu sestavuje rozpočet příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby. Veškeré rozpočtové příjmy dosažené v rámci svého hospodaření soustřeďuje na příslušném příjmovém rozpočtovém účtu a uhrazuje všechny rozpočtové výdaje z příslušných výdajových rozpočtových účtů.

(5) Organizační složky státu dále zřizují účty fondů tvořených podle tohoto zákona, účet cizích prostředků, účet sružených prostředků, účty pro vnitřní organizační jednotky, o kterých vedoucí organizační složky státu rozhodl, že hospodář se zálohou, a účty, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis nebo z povahy příjmů a výdajů dané právním předpisem vyplývá, že nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu.²⁵⁾

(6) Účty podle odstavce 5 jsou vedeny tam, kde jsou vedeny příjmové a výdajové účty státního rozpočtu. Zůstatky na těchto účtech koncem roku nepropadají. Úroky z těchto účtů jsou příjmem státního rozpočtu a úhrady za bankovní služby jsou výdajem státního rozpočtu.

(7) Účet cizích prostředků se zřizuje pro oddělené uložení cizích peněžních prostředků, zejména pro omylem došlé peněžní prostředky, mzdy pracovníků organizační složky státu a s nimi související výdaje za měsíc prosinec, vyplácené v lednu následujícího roku, prostředky, které správci kapitol soustřeďují v rámci finančního vypořádání od příjemců prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, příspěvky účastníků konferencí, které byly složeny v běžném rozpočtovém roce na konferenci pořádané začátkem následujícího roku, peněžní částky pacientů a chovanců v léčebných a jiných ústavech a pro prostředky kulturních fondů obyvatel ústavů sociální péče.

(8) Soustřeďovat příjmy na jiných účtech a uhrazovat výdaje z jiných účtů může organizační složka státu jen v případech stanovených tímto zákonem. Příjmy státního rozpočtu soustředěné na jiných než příjmových rozpočtových účtech je organizační složka státu povinna do 3 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

²⁵⁾ Nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování.

§ 46

(1) Organizační složka státu může hradit z rozpočtu běžného roku jen ty výdaje, které se hospodářsky týkají tohoto roku a které Česká národní banka provede nejpozději do 31. prosince. Výdaje, které Česká národní banka nejpozději k tomuto dni neprovede, zatěžují rozpočet organizační složky následujícího roku, i když se hospodářsky týkají běžného roku.

(2) Organizační složka státu převede do 31. prosince běžného roku

- a) prostředky na výplatu mezd za měsíc prosinec včetně výdajů s nimi souvisejících a včetně cestovního vypláceného současně se mzdou na účet cizích prostředků. Za výdaje související s výplatou mezd se považují pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb. Případně nevyčerpané prostředky převede organizační složka státu z účtu cizích prostředků na svůj příjmový účet v den výplatního termínu mezd za měsíc prosinec,
- b) úspory rozpočtových prostředků podle § 47.

§ 47

Organizační složka státu může převést do výše 2 % objemu rozpočtu výdajů po provedených rozpočtových opatřeních podle § 23 písm. a) a b) a sníženého o vázání prostředků státního rozpočtu podle § 23 písm. d) prostředky nevyčerpané na plnění úkolů v běžném rozpočtovém roce do rezervního fondu a použít je v letech následujících. Prostředky nevyčerpané na výplatu mezd, ostatních odměn za práci, náhrad mezd a výdajů s nimi souvisejících se nepřevádějí. Nevyčerpané prostředky rozpočtované na systémově určené výdaje na financování vymezeného okruhu finančních potřeb a na systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb se převádějí do výše 5 % příslušného závazného ukazatele. Nevyčerpané prostředky rozpočtované na individuálně posuzované výdaje na financování konkrétních akcí a na individuální dotace se převádějí ve výši příslušného závazného ukazatele po celou dobu financování konkrétní akce.

§ 48

(1) Organizační složka státu tvoří tyto peněžní fondy:

- a) rezervní fond,
- b) fond kulturních a sociálních potřeb.

(2) Zdrojem rezervního fondu jsou nevyčerpané rozpočtové prostředky převedené podle § 47, přijaté peněžní dary, prostředky poskytnuté ze zahraničí, pokud je organizační složka státu nepoužije v běžném rozpočtovém roce, a příjmy z prodeje nemovitého ma-

jetku, který byl darován organizační složce státu nebo který organizační složka státu nabyla dědictvím.

(3) Prostředky rezervního fondu lze použít jen

- a) k úhradě rozpočtem nezajištěných provozních potřeb,
- b) na reprodukci majetku ve výši částek převedených podle § 47 a výnosů z prodeje nemovitého majetku, který organizační složka státu nabyla darem nebo dědictvím. Prostředky, které byly rozpočtovány na systémově určené výdaje a systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb a na individuálně posuzované výdaje na financování konkrétních akcí a individuální dotace se mohou použít pouze ve struktuře ukazatelů, podle kterých byly převedeny,
- c) k jiným výdajům, které v mimořádných případech schválí vláda.

(4) Účelově určené dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí se použijí v souladu s jejich určením.

(5) Prostředky, které byly převedeny ve struktuře ukazatelů a nebyly v rámci těchto ukazatelů použity, podléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem za rozpočtový rok, kdy byl program ukončen.

(6) Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem z rozpočtu organizační složky státu z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia interním vědeckým aspirantům a zaměstnancům na studijních pobytech. Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky. Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným právnickým nebo fyzickým osobám. Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 49

(1) Organizační složka státu není, pokud tento zákon nestanoví jinak, oprávněna přijímat ani poskytovat úvěry, přijímat půjčky, vystavovat směnky ani je přijímat. Půjčky může poskytovat pouze z fondu kul-

turních a sociálních potřeb nebo na základě zvláštního právního předpisu.²⁶⁾

(2) Organizační složka státu může poskytovat dodavatelům zálohy nejvýše na období jednoho čtvrtletí, a to v závislosti na věcném plnění dodávek výrobků a služeb. Ke konci běžného rozpočtového roku musí být zálohy vyúčtovány, a pokud výše zálohy přesahují výši měsíčního plnění, musí být vráceny do rozpočtu. Vyúčtování ke konci rozpočtového roku nemusí být provedeno u záloh za dodávky elektřiny, plynu, vody, tepla, u záloh na pohonné hmoty poskytovaných prostřednictvím platebních karet a u předplatného novin a časopisů. Při financování potřeb programů je výše záloh stanovena správcem rozpočtové kapitoly.

(3) Z rozpočtu běžného roku kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí lze poskytnout České poště zálohu na výplatu důchodů v prvních lednových dnech roku následujícího.

(4) Organizační složka státu hradí odvod za porušení rozpočtové kázně a penále ze svého rozpočtu, a pokud jde o porušení pravidel hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb, z tohoto fondu.

(5) Organizační složka státu poskytuje peněžní dary pouze z fondu kulturních a sociálních potřeb, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(6) Organizační složka státu může vynakládat peněžní prostředky na peněžní a věcná ocenění pouze v případě, stanoví-li tak právní předpis.

(7) Organizační složka státu může kompenzovat výdaje přijatými příjmy, jen jde-li o

- a) prostředky poskytnuté z rozpočtu a v tomtéž rozpočtovém roce do rozpočtu vrácené,
- b) dodatečnou náhradu dříve vynaložených výdajů v tomtéž rozpočtovém roce, kterou jsou nahrazeny organizační složce státu výdaje, které organizační složka státu zaplatila z provozně technických důvodů, zejména úhradu telefonních poplatků, elektřiny, vodného a stočného,
- c) náhradu mezd za práci prováděnou zaměstnanci organizační složky pro jinou organizační složku nebo jiný subjekt.

(8) Kompenzovat lze jen konkrétní podle rozpočtové skladby přesně identifikovaný výdaj, jehož úhrada vyplývá ze smluvních vztahů.

(9) Kompenzovat nelze výdaje, které organizační složka státu vynaložila při poskytování služeb, které

jsou předmětem činnosti, pro kterou byla zřízena, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

§ 50

(1) Organizační složka státu financuje reprodukci majetku ze svého rozpočtu v rámci stanovených závazných ukazatelů financování programů.

(2) Organizační složka státu může k posílení prostředků podle odstavce 1 použít prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb, prostředky rezervního fondu a prostředky přijaté od právnických a fyzických osob, pokud jsou poskytnuté na reprodukci majetku. Tyto prostředky převede organizační složka státu na zvláštní příjmový účet zřízený pro správce kapitoly a o výši převedených prostředků jí zvýší správce kapitoly limit výdajů na financování reprodukce majetku. Správce kapitoly vrátí nepoužitý zůstatek takto převedených prostředků nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku na účet, ze kterého byly tyto prostředky poukázány.

§ 51

Zúčtování příjmů ve prospěch státního rozpočtu

(1) Ve prospěch státního rozpočtu na běžný rozpočtový rok se zúčtují jen platby, které Česká národní banka obdrží nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku.

(2) Organizační složka státu složí příjmy přijaté v hotovosti tak, aby nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku byly připsány na její příjmový rozpočtový účet.

(3) Nedoplatky z minulého roku a z let dřívějších přijaté po 1. lednu běžného rozpočtového roku jsou rozpočtovým příjmem běžného rozpočtového roku. Totéž platí, i když půjde o náhradu rozpočtového výdaje z minulého roku.

§ 52

(1) Vedoucí organizační složky státu je oprávněn určit vnitřní organizační jednotky organizační složky státu, kterým se poskytuje záloha na financování jejich provozních činností z rozpočtu. Zálohy se poskytují na období jednoho měsíce v hotovosti nebo na běžné účty u bank.

(2) Vnitřní organizační jednotky jsou povinny zálohu vyúčtovat po ukončení období, na něž je záloha poskytnuta, nejpozději k 31. prosinci rozpočtového roku. K tomuto dni vrátí organizační složce státu nevyčerpané zálohy poskytnuté podle odstavce 1.

²⁶⁾ Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Vedoucí, který určil vnitřní organizační jednotky hospodařící se zálohou, musí též určit zaměstnance, kteří odpovídají za hospodaření, vedení pokladní služby a účetnictví, a uzavřít s těmito zaměstnanci písemné dohody o hmotné odpovědnosti podle zvláštního právního předpisu.²⁷⁾

(4) Vnitřní organizační jednotka, která vybírá jiné rozpočtové příjmy, než jsou výnosy daní, cel, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, je povinna je odvést na příjmový účet zřízený pro organizační složku státu nejpozději koncem každého měsíce. Vedoucí organizační složky státu může nařídit odvod i v kratších lhůtách, a to stanovením termínu nebo stanovením částky, při jejímž dosažení musí být příjmy odvedeny.

(5) Jestliže je vnitřní organizační jednotka oprávněna vybírat příjmy státního rozpočtu, nesmí z nich hradit výdaje.

Díl 2

Hospodaření příspěvkových organizací

§ 53

(1) Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými hlavní činností a s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem. Dále příspěvková organizace hospodaří s prostředky svých fondů, s prostředky získanými jinou činností, s peněžními dary od fyzických a právnických osob a s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí. Hlavní činností je činnost vymezená zřizovateli příspěvkové organizace zvláštním zákonem²⁸⁾ a vykonávaná příspěvkovou organizací. V případě příspěvkové organizace zřízené zvláštním zákonem je hlavní činností činnost vymezená zvláštním zákonem.

(2) Hospodaření příspěvkové organizace se řídí jejím rozpočtem, který po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu musí být sestaven jako vyrovnaný. Rozpočet příspěvkové organizace může zahrnovat pouze náklady a výnosy související jen s jí poskytovanými službami, které jsou předmětem její hlavní činnosti.

(3) Při sestavení rozpočtu nákladů a výnosů se použití prostředků rezervního fondu podle § 57 odst. 2 a peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí v průběhu roku vždy rozpočtuje.

(4) Příspěvková organizace je povinna dbát, aby plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem a do-

držela stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky, kterými disponuje, může používat jen k účelům, na které jsou určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení nerušeného chodu organizace. Úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže v běžném roce, nesmí překračovat její rozpočet na tento rok.

(5) Jestliže skutečná výše nákladů a výnosů v průběhu rozpočtového roku neodpovídá jejich rozpočtované výši a je předpoklad, že může být zhoršen rozpočtovaný hospodářský výsledek, je příspěvková organizace povinna učinit opatření, která zajistí jeho vyrovnaní.

(6) Příspěvková organizace je povinna do 3 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu příjmy z prodeje a pronájmu nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří, s výjimkou příjmů z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyla darem nebo děděním.

§ 54

(1) Finanční vztahy stanovené zřizovatelem jsou

- a) příspěvek na provoz ze státního rozpočtu nebo odvod z provozu do státního rozpočtu,
- b) individuální a systémové dotace na financování programů a akcí,
- c) návratná finanční výpomoc,
- d) odvod z odpisů.

(2) Příspěvek na provoz se stanoví v případě, že rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy. Odvod z provozu stanoví zřizovatel příspěvkové organizaci v případě, že její rozpočtované výnosy překračují rozpočtované náklady. Výše příspěvku na provoz nebo výše odvodu z provozu se stanoví jako rozdíl objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů hlavní činnosti. Výši příspěvku na provoz a jeho čerpání během roku může zřizovatel vázat na předem stanovené ukazatele, a to zpravidla na jednotku výkonů zabezpečovaných příspěvkovou organizací. Pokud není příspěvek vázán na jednotku výkonů, je organizace oprávněna čerpat příspěvek na činnost do výše závazně stanovené zřizovatelem.

(3) Při významné změně podmínek, za nichž byl stanoven finanční vztah ke státnímu rozpočtu, krátký zřizovatel příspěvkové organizaci stanovený příspěvek nebo uloží nerozpočtovaný odvod z provozu nebo

²⁷⁾ § 176 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸⁾ Například zákon č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů.

může zvýšit stanovený příspěvek. Příspěvková organizace je povinna takovouto změnu podmínek zřizovateli neprodleně oznámit. V případě stanovení nerozpočtovaného odvodu z provozu stanoví zřizovatel termín splatnosti odvodu.

(4) Návratnou finanční výpomoc lze poskytnout v případě, že zřizovatel rozhodne o úhradě zhoršeného hospodářského výsledku podle § 55 odst. 2 písm. c). Návratná finanční výpomoc poskytnutá v případě, že zřizovatel rozhodne o úhradě zhoršeného hospodářského výsledku podle § 55 odst. 2 písm. c), musí být vrácena do konce rozpočtového roku, v němž měl být zhoršený hospodářský výsledek uhrazen.

(5) Odvod odpisů může zřizovatel stanovit

- a) jestliže nepočítá s dalším rozvojem činnosti příspěvkové organizace a postupně omezuje její činnost,
- b) jestliže uvažuje o jejím zrušení,
- c) v případě, kdy objem odpisů výrazně převyšuje reálné potřeby příspěvkové organizace v oblasti reprodukce dlouhodobého majetku; v tomto případě nesmí celkový odvod odpisů převyšovat objem odpisů z nemovitého majetku.

(6) Odvody odpisů lze nařídit vždy pouze v běžném roce, a to do výše zdrojů v tomto roce vytvořených.

§ 55

(1) Hospodářský výsledek příspěvkové organizace je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v jiné činnosti po zdanění.

(2) Jestliže hospodaření příspěvkové organizace za běžný rok skončí ztrátou po zahrnutí příspěvku (dále jen „zhoršený hospodářský výsledek“), je zřizovatel povinen projednat s příspěvkovou organizací zabezpečení jeho úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Úhrada zhoršeného hospodářského výsledku se zajistí

- a) z rezervního fondu příspěvkové organizace,
- b) z rozpočtu kapitoly zřizovatele, není-li dostatek prostředků v rezervním fondu příspěvkové organizace,
- c) ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu (dále jen „zlepšený hospodářský výsledek“) příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce, není-li dostatek prostředků ani v rozpočtu kapitoly.

(3) Není-li zhoršený hospodářský výsledek uhrazen ani ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace podle odstavce 2 písm. c), zruší zřizovatel příspěvkovou organizaci do konce roku následujícího po roce, z jehož výsledku hospodaření měl být uhrazen zhoršený hospodářský výsledek, pokud jej neuhradí z rozpočtu kapitoly. Je-li to nezbytné, zajistí

činnost doposud zajišťovanou příspěvkovou organizací organizační složkou státu. K tomu není zapotřebí souhlasu ministerstva.¹⁾

(4) V případě, že hospodaření příspěvkové organizace skončí zlepšeným hospodářským výsledkem, použije se přednostně k úhradě jejího zhoršeného hospodářského výsledku podle odstavce 2 písm. c) a dále k úhradě zhoršeného hospodářského výsledku vzniklého před nabytím účinnosti tohoto zákona.

(5) Ustanovení odstavců 2 a 3 se nevztahují na příspěvkové organizace, které jsou financovány z veřejného zdravotního pojištění, a na příspěvkové organizace zabezpečující specializované úkony hygienické a protiepidemické, které jsou podkladem pro výkon státní kontroly v ochraně veřejného zdraví.

§ 56

(1) Příspěvková organizace tvoří tyto peněžní fondy:

- a) rezervní fond,
- b) fond reprodukce majetku,
- c) fond odměn,
- d) fond kulturních a sociálních potřeb.

(2) Příspěvková organizace může rozdělovat do fondů zlepšený hospodářský výsledek, jen pokud byl uhrazen případný zhoršený hospodářský výsledek předchozího roku, popřípadě let, a to takto:

- a) do fondu odměn do výše 20 % zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, nejvýše však do výše 20 % limitu prostředků na platy nebo přípustného objemu prostředků na platy,
- b) do fondu reprodukce majetku do výše 25 % zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace,
- c) do rezervního fondu bez omezení.

(3) Tvorbu jednotlivých fondů podle odstavce 2 provede příspěvková organizace na základě schválení výše zlepšeného hospodářského výsledku zřizovatelem v roce následujícím po roce, kdy byl zlepšený hospodářský výsledek vytvořen.

(4) Zůstatky fondů k 31. prosinci se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

§ 57

(1) Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného hospodářského výsledku podle § 56 odst. 2 písm. c), z přijatých peněžních darů a z peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Prostředků rezervního fondu lze použít

- a) k úhradě zhoršeného hospodářského výsledku,
- b) k úhradě sankcí,

- c) k doplnění fondu oběžných aktiv, který je zdrojem krytí oběžných aktiv příspěvkové organizace, zejména v případě potřeby zvýšení stavu oběžných aktiv v důsledku provozování jiné činnosti,
- d) k úhradě zhoršených hospodářských výsledků vzniklých před nabytím účinnosti tohoto zákona podle § 55 odst. 4,
- e) k doplnění fondu reprodukce majetku se souhlasem zřizovatele,
- f) k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady.

(3) K úhradě potřeb nezajištěných výnosy příspěvkové organizace nebo příspěvkem zřizovatele na provoz lze rezervní fond použít v průběhu roku pouze v případě, že jeho použití bylo rozpočtováno. V tomto případě se jeho použití účtuje do výnosů příspěvkové organizace. Nespotřebovaná část rozpočtovaná na krytí potřeb a převedená do výnosů příspěvkové organizace se vrátí před zpracováním roční účetní závěrky do rezervního fondu.

(4) Účelově určené peněžní dary a peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí se použijí v souladu s jejich určením.

§ 58

(1) Fond reprodukce majetku se tvoří

- a) z odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,¹⁶⁾
- b) z přídělu ze zlepšeného hospodářského výsledku,
- c) výnosy z prodeje dlouhodobého movitého hmotného a nehmotného majetku,
- d) z darů a z výnosů povolených veřejných sbírek určených na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,
- e) výnosy z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyла ve prospěch státu darem nebo děděním,
- f) prostředky poskytnutými ze zahraničí určenými účelově na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.

(2) Prostředků fondu reprodukce majetku se používá

- a) na financování pořízení a technického zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,
- b) jako doplňkového zdroje financování oprav a udržování hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku a na pořízení hmotného a nehmotného krátkodobého majetku,
- c) k úhradě úvěrů přijatých podle § 62 odst. 3.

(3) Prostředky fondu reprodukce majetku použité pro financování oprav a údržby majetku podle odstavce 2 písm. b) se účtují do výnosů příspěvkové organizace.

(4) Příspěvková organizace může při bezúplatném převodu nemovitého majetku na organizační složku státu nebo příspěvkovou organizaci převést současně z fondu reprodukce majetku prostředky ve výši oprávek vytvořených k tomuto majetku.

§ 59

(1) Fond odměn je tvořen přídělem ze zlepšeného hospodářského výsledku.

(2) Z fondu odměn se hradí případné překročení prostředků na platy, jehož výše se zjišťuje podle zvláštního právního předpisu.²⁹⁾

§ 60

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přídělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia interním vědeckým aspirantům a zaměstnancům na studijních pobytech. Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přídělu se provede v rámci účetní závěrky. Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným právníckým nebo fyzickým osobám. Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 61

Příspěvkové organizace hradí odvod za porušení rozpočtové kázně a penále

- a) z rezervního fondu; není-li v rezervním fondu dostatek prostředků, mohou být odvod a penále uhrazeny na vrub nákladů hlavní činnosti,
- b) z příslušného fondu, jde-li o porušení pravidel hospodaření s tímto fondem; není-li v příslušném

²⁹⁾ Nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

fondu dostatek prostředků, mohou být odvod a penále uhrazeny na vrub nákladů hlavní činnosti.

§ 62

(1) Příspěvková organizace může poskytnout peněžní dary pouze z fondu kulturních a sociálních potřeb.

(2) Příspěvková organizace může vynakládat peněžní prostředky na peněžní a věcná ocenění pouze v případě, že tak stanoví zvláštní právní předpis.

(3) Příspěvková organizace nesmí přijímat ani poskytovat půjčky a úvěry a vystavovat směnky. Výjimku tvoří dodavatelské úvěry na financování programů, které mohou být přijaty pouze se souhlasem ministerstva, a u zdravotnických zařízení úvěry, které mohou být přijaty na překlenutí dočasného nedostatku peněžních prostředků, pokud je tento nedostatek způsoben opožděnými úhradami zdravotnických výkonů od zdravotních pojišťoven.

§ 63

(1) Jiná činnost musí být sledována odděleně od hlavní činnosti. Pokud příspěvková organizace vykonává jinou činnost, musí být její předmět a rozsah doplněn do zřizovací listiny před jejím započatím.

(2) Jestliže je hospodářským výsledkem jiné činnosti k 30. září ztráta, je statutární orgán příspěvkové organizace povinen zajistit, aby byla do konce rozpočtového roku vyrovnána, nebo učinit opatření k ukončení jiné činnosti tak, aby v této činnosti nebylo pokračováno po skončení rozpočtového roku.

Díl 3

Společná ustanovení pro hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací

§ 64

(1) Jestliže organizační složka státu nebo příspěvková organizace vznikne ze zákona a tento zákon nestanoví, kdo vůči ní plní funkci zřizovatele, plní tuto funkci správce kapitoly, na jehož rozpočet je napojena finančními vztahy.

(2) Je-li k některé úhradě organizační složky státu třeba souhlasu zřizovatele a potřeba úhrady vznikne právě zřizovateli, je k souhlasu příslušný správce kapitoly, a je-li tímto zřizovatelem správce kapitoly, je k souhlasu příslušné ministerstvo.

§ 65

Rozpočtové limity

(1) Rozpočtovým limitem se rozumí v průběhu rozpočtového roku stanovená výše výdajů, do které je na základě oznámení limitu výdajů bance možné čerpat peněžní prostředky z výdajových účtů státního

rozpočtu. Oznámení limitu výdajů na tiskopise schváleném bankou podepisuje a opatří razítkem správce kapitoly a organizační složka státu, případně právnická osoba mající oprávnění k čerpání prostředků. Pro manipulaci s tímto tiskopisem platí podmínky banky. Změna limitu se provádí stejným způsobem.

(2) Správce kapitoly vystavuje rozpočtové limity pro vlastní rozpočtové hospodaření, rozpočtové limity organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím v jeho působnosti a dále zvlášť limity pro čerpání výdajů na financování programů podle § 13 odst. 3 písm. c), d) a e) a zvlášť limity pro čerpání ostatních dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu pro ostatní právnické osoby. Správce kapitoly může své oprávnění vystavit rozpočtové limity organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím přenést na organizační složku státu, která ekonomicky zajišťuje jinou organizační složku státu nebo příspěvkovou organizaci.

(3) Organizační složce státu se vždy otevírají limity na čerpání prostředků

- na běžné výdaje mimo výdajů, na které se otevírají limity podle písmen b), c) a d),
- na platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci a pojistné,
- na individuálně posuzované výdaje podle § 13 odst. 3 písm. a) určené na financování konkrétních akcí,
- na systémově určené výdaje podle § 13 odst. 3 písm. b) určené na financování konkrétního programu.

(4) Příspěvkové organizaci se otevírají limity

- na čerpání příspěvku zřizovatele na provoz organizace,
- na čerpání individuálních dotací podle § 13 odst. 3 písm. c) poskytnutých na konkrétní akce,
- na čerpání systémových dotací podle § 13 odst. 3 písm. d) poskytnutých na konkrétní akce,
- na čerpání návratných finančních výpomocí podle § 13 odst. 3 písm. e) poskytnutých na konkrétní akce.

(5) Pro čerpání dávek sociálního zabezpečení a pro čerpání výdajů z kapitoly Všeobecná pokladní správa se limity neotevírají.

(6) Ministerstvo může vystavit limity výdajů podle odstavců 2 až 4 samo, je-li to třeba k zajištění pokladní rovnováhy státního rozpočtu nebo dojde-li v oboru působnosti správce kapitoly k porušování právních předpisů.

(7) Rozpočtové limity se otevírají zpravidla nejvýše na období jednoho čtvrtletí. Příspěvková organizace převádí příspěvek na činnost na svůj účet do výše limitu stanoveného zřizovatelem. Dotace poskytnuté

na financování reprodukce majetku čerpá příspěvková organizace přímou úhradou potřeb akce financované formou individuální dotace a okruhu potřeb financovaných v rámci systémové dotace z příslušného rozpočtového výdajového účtu.

(8) Změna limitu výdajů se provádí i na povolené překročení rozpočtu výdajů a při vázání prostředků státního rozpočtu.

(9) Limity pozbývají platnosti 31. prosince běžného rozpočtového roku.

§ 66

Některé finanční vztahy organizačních složek státu a příspěvkových organizací

(1) Organizační složky státu v působnosti jednoho správce kapitoly si při plnění svého předmětu činnosti navzájem neposkytují peněžitá plnění. To platí také pro organizační složku státu a jí zřízenou příspěvkovou organizaci.

(2) Organizační složky státu neposkytují náhrady za užívání nemovitosti, se kterou hospodaří jiná organizační složka státu nebo příspěvková organizace.

§ 67

Poskytování záloh zaměstnancům

(1) Organizační složky státu a příspěvkové organizace poskytují vlastním zaměstnancům v odůvodněných případech na drobné a neodkladné výdaje vynakládané v zájmu organizační složky státu nebo příspěvkové organizace v hotovosti zálohy k vyúčtování

- a) v předpokládané výši výdajů jako zálohy jednorázové, které musí být vyúčtovány nejpozději do 10 pracovních dnů po splnění účelu, na který byly poskytnuty, nebo
- b) ve výši odpovídající předpokládané měsíční potřebě jako zálohy stálé, které musí být vyúčtovány nejpozději do 10 pracovních dnů po uplynutí kalendářního měsíce.

(2) Zaměstnanci, jimž byly jednorázové nebo stálé zálohy poskytnuty, musí vyúčtování předložit tak, aby výdaje uskutečněné ze zálohy mohly být zahrnuty ještě do nákladů roku, v němž byly zálohy poskytnuty; zaměstnanci organizačních složek státu musí zálohy vyúčtovat tak, aby nepoužité prostředky nezatežovaly rozpočet roku, v němž byly zálohy poskytnuty.

(3) Nelze-li uskutečnit výdaj, na který byla jednorázová záloha poskytnuta, musí zaměstnanec vrátit zálohu nejpozději příští pracovní den po zjištění této skutečnosti. Vydat zaměstnanci pro týž účel jednorázovou zálohu lze jen po vyúčtování předchozí zálohy.

Dodatečné zvýšení jednorázové zálohy se za další zálohu nepovažuje.

(4) Zálohy podle odstavce 1 lze poskytovat pouze zaměstnancům, se kterými zaměstnavatel uzavřel písemnou dohodu o hmotné odpovědnosti podle zvláštního právního předpisu.²⁷⁾

(5) Odstavce 1 a 4 se nevztahují na poskytování záloh na cestovní náhrady podle zvláštního právního předpisu.³⁰⁾

§ 68

Zařízení sloužící ke vzdělávání a ubytování

(1) Organizační složka státu nebo příspěvková organizace hradí ve vlastních zařízeních sloužících ke vzdělávání a ubytování

- a) pořízení a technické zhodnocení majetku,
- b) výdaje, případně náklady související s provozem těchto zařízení, včetně údržby a oprav.

(2) Pokud se vlastní zařízení podle odstavce 1 využívají i k rekreačním nebo sportovním účelům, hradí se poměrná úhrada výdajů, případně nákladů podle odstavce 1 písm. b) pro tuto činnost z fondu kulturních a sociálních potřeb.

(3) V ubytovacích zařízeních musí úhrada za ubytování odpovídat výdajům a poměrné části odpisů, případně nákladům souvisejícím s poskytovanou službou podle písmene b).

(4) Vlastnímu zaměstnanci může organizační složka státu nebo příspěvková organizace uhradit částku až do výše 50 %, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 69

Stravování a stravovací služby

Závodní stravování zabezpečuje organizační složka státu nebo příspěvková organizace ve vlastních zařízeních závodního stravování nebo prostřednictvím jiné organizační složky státu, právnické nebo fyzické osoby pro své zaměstnance, žáky středních odborných učilišť nebo speciálních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů, žákům, studentům a vědeckým aspirantům po dobu jejich činnosti v organizační složce státu nebo příspěvkové organizaci, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů. Organizační složka státu nebo příspěvková organizace může v souladu s kolektivní smlouvou zabezpečit závodní stravování ve vlastních stravovacích zařízeních též důchodcům, kteří v ní pracovali při odchodu do důchodu, a zaměstnancům činným u organizační složky státu nebo příspěvkové organizace na základě dohod o pracích konaných

³⁰⁾ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

mimo pracovní poměr. Organizační složka státu nebo příspěvková organizace může poskytnout závodní stravování též občanům, k jejichž stravování se zavázala smlouvou o závodním stravování s jinou organizační složkou státu, právnickou nebo fyzickou osobou, a zaměstnancům jiných zaměstnavatelů, kteří jsou u ní na pracovní cestě nebo pro ni jinak činní. Náklady na závodní stravování a jejich úhradu upraví ministerstvo vyhláškou.

§ 70

Pojištění

(1) Organizační složka státu může pojistit pouze majetek České republiky, a to se souhlasem zřizovatele.

(2) Příspěvková organizace může pojistit pouze majetek České republiky, se kterým hospodáří.

(3) Příjmy z pojistné události může organizační složka státu použít pouze k likvidaci škod způsobených pojistnou událostí. Nepoužitý zůstatek pojistného plnění převede v závěru roku do rezervního fondu a použije ho ke stejnému účelu stejným způsobem v následujících letech.

(4) Jiné pojištění než podle odstavců 1 a 2 může organizační složka státu a příspěvková organizace uzavřít, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.³¹⁾

§ 71

Konference a další odborné akce

(1) Organizační složka státu nebo příspěvková organizace hradí výdaje spojené s účastí svých zaměstnanců na odborných konferencích a dalších odborných akcích (dále jen „konference“), pokud jejich program souvisí s činností organizační složky státu nebo příspěvkové organizace.

(2) Konference pořádaná organizační složkou státu nebo příspěvkovou organizací musí být schválena zřizovatelem a obsažena ve schváleném rozpočtu organizační složky státu nebo příspěvkové organizace. Rozpočet konference musí být vyrovnán příspěvků účastníků. Na úhradu příspěvků účastníků konferencí se nevztahuje § 66.

(3) Pokud konference má mezinárodní charakter a je pořádána podle stanov mezinárodní organizace, již je Česká republika členem, musí být částka ve výši stanového podílu účasti organizační složky státu nebo příspěvkové organizace na této konferenci stanovena jako závazný ukazatel kapitoly na příslušný rozpočtový rok. Vznikne-li potřeba úhrady podílu účasti

organizační složky státu nebo příspěvkové organizace, která nemohla být rozpočtována, schvaluje rozpočtové opatření zabezpečující tyto peněžní prostředky vláda.

§ 72

Sdružování prostředků

(1) Smlouvy o sdružení podle zvláštního právního předpisu³²⁾ může organizační složka státu nebo příspěvková organizace uzavřít pouze za účelem zabezpečení provozní činnosti, k níž je oprávněna organizační složka státu nebo příspěvková organizace a pro kterou má v rozpočtu určeny potřebné prostředky.

(2) Ve smlouvě o sdružení je třeba zabezpečit, aby organizační složka státu nebo příspěvková organizace využila zařízení, výkonů, případně jiného prospěchu přiměřeně svému podílu vložených prostředků.

(3) Organizační složka státu vede přijaté sdružené prostředky do doby jejich použití na zvláštním účtu, jehož nepoužité zůstatky se koncem roku převádějí do dalších let. Úroky z tohoto účtu jsou příjmem tohoto účtu a úhrady za bankovní služby jsou výdajem tohoto účtu.

HLAVA XIV

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 73

Poskytování státních záruk

Česká republika je oprávněna poskytovat státní záruky, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 74

Ručení státu

Za závazky příspěvkových organizací vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti ručí stát.

§ 75

Organizační složky státu, příspěvkové organizace a příjemci dotací provádějí finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem v termínech a podle zásad, které stanoví ministerstvo vyhláškou.

Přechodná ustanovení

§ 76

O použití zůstatků fondů rezerv a rozvoje okresních úřadů vykázaných ke dni účinnosti tohoto zákona rozhodne vláda.

³¹⁾ Například § 205d zákoníku práce, zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

³²⁾ § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

§ 77

(1) Na prostředky státního rozpočtu poskytnuté před účinností tohoto zákona a na státní záruky poskytnuté před účinností tohoto zákona se vztahují dosavadní právní předpisy.

(2) V případě, že celkový objem státních záruk poskytnutých před účinností tohoto zákona je větší než 40 % celkových výdajů státního rozpočtu schválených zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok, je možné poskytnout státní záruku až po snížení objemu záruk pod tuto hranici.

§ 78

Porušení rozpočtové kázně, ke kterému došlo před účinností tohoto zákona a které bylo zjištěno za jeho účinnosti, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů. Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 3 000 Kč, se neuloží.

§ 79

Splátky vládních úvěrů poskytnutých před účinností tohoto zákona a splácených za jeho účinnosti jsou příjmem státního rozpočtu.

§ 80

Státní fondy vzniklé podle dosavadních právních předpisů jsou povinny upravit své právní poměry v souladu s tímto zákonem do dvou let od nabytí jeho účinnosti.

HLAVA XV ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 81

Zrušují se:

1. Zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky),
2. zákon č. 166/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona České národní rady č. 579/1991 Sb.,
3. zákon č. 57/1995 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů,
4. zákon č. 154/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpoč-

tová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů,

5. zákon č. 160/1997 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

§ 82

V § 1 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 35/1993 Sb. a zákona č. 255/1994 Sb., se slova „částek neoprávněně použitých nebo zadržovaných rozpočtových prostředků“¹⁾ nahrazují slovy „odvodů za porušení rozpočtové kázně“ a poznámka pod čarou č. 1) zní:

¹⁾ § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů

§ 83

V § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění zákona č. 311/1999 Sb., se slova „neoprávněně použitých nebo zadržovaných rozpočtových prostředků“ nahrazují slovy „odvodů za porušení rozpočtové kázně“ a poznámka pod čarou č. 1a) zní:

^{1a)} § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).“

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 579/1991 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1992 a o změně a doplnění zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 516/1992 Sb.

§ 84

V zákoně č. 579/1991 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1992 a o změně a doplnění zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hos-

podání s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 516/1992 Sb., se část druhá zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona č. 321/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů

§ 85

V zákoně č. 321/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění zákona České národní rady č. 266/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 542/1991 Sb., se čl. III zrušuje.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

§ 86

V zákoně č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 172/1993 Sb., zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 117/1995 Sb., zákona č. 236/1995 Sb. a zákona č. 48/1997 Sb., se část čtvrtá zrušuje.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona č. 189/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů

§ 87

V zákoně č. 189/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 579/1991 Sb., zákona č. 166/1992 Sb., zákona č. 516/1992 Sb. a zákona č. 10/1993 Sb., a doplňuje zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 468/1991 Sb. a zákona č. 68/1993 Sb., se čl. I zrušuje.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona č. 160/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

§ 88

V zákoně č. 160/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 225/1999 Sb. a zákona č. 360/1999 Sb., se čl. XV zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona č. 360/1999 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálně-právní ochraně dětí

§ 89

V zákoně č. 360/1999 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálně-právní ochraně dětí, se čl. VII zrušuje.

ČÁST DESÁTÁ ÚČINNOST

§ 90

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.